

**UCHWAŁA NR XLIII.181.2018
RADY GMINY UDANIN**

z dnia 18 kwietnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Udaninie
w zakresie pomocy społecznej za 2017 rok oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2018 rok**

Na podstawie art.18 ust.1 w związku z art.7 ust.1 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2017r., poz.1875) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2017 r., poz. 1769 z póź. zmianami)

Rada Gminy Udanin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Udaninie za 2017 rok.

§ 2. Uznaje się za celowe i zasadne potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2018 rok przedstawione przez Kierownika GOPS.

§ 3. Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Udaninie za rok 2017 oraz wykaz potrzeb na rok 2018 stanowią załącznik nr 1 do uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Udanin.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawozdanie

za 2017 r.

z **działalności**

Gminnego Ośrodka Pomocy

Społecznej

w Udaninie

Spis treści :

Rozdział I -	str. 3-13
Sprawy ogólne	
- Cel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	
- Osoby którym przysługuje pomoc	
- Kryterium dochodowe	
- Zadania pomocy społecznej	
- Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym	
- Zadania własne gminy	
- Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę	
- Świadczenia z pomocy społecznej	
- Zasiłek stały	
- Zasiłek okresowy	
- Zasiłek celowy	
Rozdział II-	str.14-15
Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	
Rozdział III	str.15-17
Świadczenia pieniężne wypłacane przez GOPS w Udaninie w 2017 r.:	
- Zasiłek stały	
- Zasiłek okresowy	
- Zasiłek celowy	
- Pomoc rzeczowa	
- Bezzwrotny specjalny zasiłek celowy	
- Składka na ubezpieczenie zdrowotne	
Rozdział IV-	str.17-19
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	
Rozdział V-	str.20
Domy Pomocy Społecznej	
Rozdział VI -	str. 20-23
Praca socjalna	
Rozdział VII -	str. 23-29
Świadczenia rodzinne	
- Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń w 2017 r.	
- Zasiłek rodzinny	
- Dodatki do zasiłku rodzinnego	
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Rozdział VIII -	str.30- 31
Świadczenia opiekuńcze:	
- Zasiłek pielęgnacyjny	

- Świadczenie pielęgnacyjne	
Rozdział IX -	str. 32-34
Fundusz alimentacyjny:	
- Komu przysługują świadczenia z funduszu alimentacyjnego	
Rozdział X -	str. 35-36
Dodatek mieszkaniowy	
Rozdział XI	str.37
Prace społecznie – użyteczne	
Rozdział XII	str.38
Wypoczynek letni	
Rozdział XIII	str. 38
Stypendia dla uczniów	
Rozdział XIV -	str. 38-42
Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie	
Rozdział XV	str.42-47
Zarządzanie i kadra ośrodka:	
- Struktura organizacyjna	
- Zadania i kompetencje Kierownika	
- Zadania Głównego Księgowego	
- Pracownicy socjalni	
- Zadania pracownika socjalnego	
- Zadania pozaustawowe pracownika socjalnego	
- Zakres zadań Inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	
Rozdział XVI	
Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny	str.48-51
- Działania asystenta rodziny	
- Zadania asystenta rodzin	
- Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub innej placówce	
Rozdział XVII	str.52
Pomoc żywnościowa	
Rozdział XVIII	str.52-53
Świadczenia wychowawcze	
Rozdział XIX -	str.54-55
Podsumowanie.	
Rozdział XX -	str.55-56
Wykaz potrzeb pomocy społecznej na rok 2018.	

Rozdział I

Sprawy ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie jest jednostką organizacyjną Gminy Udanin, działającą jako wyodrębniona jednostka, utworzona na podstawie uchwały Nr XI/42/90 Gminnej Rady Narodowej w Udaninie z dnia 09 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia GOPS w Udaninie.

Obszarem działania GOPS jest Gmina Udanin.

Siedzibą GOPS jest Udanin 86/B

Bieżący nadzór nad działalnością GOPS w Udaninie sprawuje Wójt Gminy.

Działalnością Ośrodka kieruje Kierownik, przy pomocy zatrudnionych do realizacji zadań pracowników.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie działa na podstawie :

- 1) Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.),
- 2) Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.),
- 3) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
- 4) Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1952 z późn. zm.),
- 5) Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017r., poz. 489 z późn. zm.),
- 6) Ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 233, poz. 1458 z późn. zm.),
- 7) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.),
- 8) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz.135 z późn. zm.),
- 9) Ustawy z dnia 13 października z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U.

- z 2008 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.),
- 10) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
 - 11) Uchwała Rady Ministrów Nr 221 z dnia 10 grudnia 2013r. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020
 - 12) Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.),
 - 13) Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.),
 - 14) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 z późn. zm.),
 - 15) Przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych,
 - 16) Innych przepisów prawa z zakresu osłony socjalnej i polityki społecznej w tym prorodzinnej,
 - 17) Statutu.
 - 18) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U z 2017 poz.180)
 - 19) Ustawa o systemie oświaty z dnia 07września 1991 tekst jednolity z dn.19 listopada 2004 (Dz. U. Nr 256,poz.2572)
 - 20) Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U z 2017, poz.1851 ze zm.)

Celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest :

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych , których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Wiodącą ustawą na której opiera się działalność GOPS jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769)

Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie pomocy społecznej;
- 2) rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania;
- 3) organizację pomocy społecznej;
- 4) zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi. Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje art. 5:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm. ¹⁾), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany — w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;

3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 120, poz. 818 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1367), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt. 15 oraz art. 53a ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu art. 7:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;

- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Warunkiem ubiegania się o pomoc jest spełnienie kryterium dochodowego, które zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej wynosi :

Od dnia 1 października 2015 r. (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń z pomocy społecznej)

- dla osoby samotnie gospodarującej - **634 zł**

- dla osoby w rodzinie - **514 zł**

Zadania pomocy społecznej art. 15

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

Gmina obowiązana zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie może odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy art. 17:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie *przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy art. 17 ust. 2:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy art. 18:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Świadczenia z pomocy społecznej

Zgodnie z **art. 36** ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- f) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- g) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2) świadczenia niepieniężne:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenia społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,

- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie — w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,

Zasilek stały

1. W myśl **art. 37** ustawy o pomocy społecznej zasilek stały przysługuje :
 - pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
 - pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
2. Zasilek stały ustala się w wysokości:
 - w przypadku osoby samotnie gospodarującej — różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby (**634 zł**);
 - w przypadku osoby w rodzinie — różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie(**514 zł**).

Zgodnie z zapisami w/w Rozporządzenia od dnia 1 października 2015 r. kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi - **634 zł**, dla osoby w rodzinie - **514 zł**.

Zasilek okresowy

Zgodnie z **art. 38** ustawy o pomocy społecznej zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego :

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest: niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (**634 zł**),
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (**514 zł**),

Zasilek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Okoliczności sprawy decydowały na jaki okres było przyznawane świadczenie (art.38, ust.5).

Zgodnie z art. 147 ustawy o pomocy społecznej w 2017 roku minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosiła w przypadku :

- osoby samotnie gospodarującej - 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby ,
- rodziny - 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny .

Zasilek celowy:

Na podstawie **art. 39** ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasilek celowy.

1. Zasilek celowy może być przyznany w szczególności:

- na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności,
- leków i leczenia,
- opału,

-odzieży,

- niezbędnych przedmiotów użytku domowego,

- drobnych remontów i napraw w mieszkaniu,

- sprawienia kosztów pogrzebu.

2. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie *przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia* może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

3. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

4. Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Zasiłek celowy, może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną.

5. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

6. Zasiłek celowy, może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach (art. 41 ustawy o pomocy społecznej) osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;

2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Rozdział II

Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2017 r.

Dokonujące się zmiany w Polsce, oprócz pozytywnych skutków powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, spadek dochodów ludności, zwłaszcza ludności wiejskiej, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia. Wymienione zjawiska są przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny. Czynniki te spowodowały zepchnięcie całej rzeszy osób i rodzin do systemu pomocy społecznej.

Ta trudna sytuacja dotyczy także naszej gminy.

W 2017 r. rzeczywista liczba rodzin w okresie sprawozdawczym objętych pomocą wynosiła - **124**, natomiast liczba osób w rodzinach którym udzielono pomocy - **286**.

Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono ogółem dla **18** rodzin, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej dla 8 rodzin.

Powodem udzielonej pomocy było między innymi :

- ubóstwo - dla **65** rodzin
- wielodzietność - **6** rodzin
- bezrobocie - dla **64** rodziny
- niepełnosprawność - dla **54** rodzin
- długotrwała choroba - dla **61** rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - dla **3** rodzin ,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego - 1

Należy zaznaczyć, że w środowiskach powyższych przesłanki do udzielenia pomocy często współwystępują z innymi problemami społecznymi i dysfunkcjami. W związku z tym praca socjalna w takich rodzinach wymaga większej socjalizacji .

Oczywistym jest także fakt, że część środowisk z gminy Udanin, pomimo trudnej sytuacji życiowej nie zgłasza się do ośrodka pomocy z różnych przyczyn, czasami ambicjonalnych.

Analiza danych pozwala stwierdzić, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są problemy związane z ubóstwem i bezrobociem. Problem ten występuje na pierwszym miejscu dlatego, że jest najłatwiejszy do zdiagnozowania, z nim utożsamiają się klienci, potwierdzają go także dokumenty z Powiatowego Urzędu Pracy. Brak pracy powoduje stałe obniżenie się standardu życia środowisk rodzinnych i w rezultacie nierzadko pojawiają się takie problemy jak : uzależnienie, przemoc.

Rozdział III

Świadczenia pieniężne wypłacone przez GOPS w Udaninie w 2017 r.

1. Zasiłek stały

W okresie sprawozdawczym wypłacono zasiłek stały dla **51 osób - 484 świadczeń**, na ogólną kwotę – **257.618,00 zł** , w tym :

2. Zasiłek okresowy

W roku 2017 liczba rzeczywista osób, którym przyznano decyzją świadczenie wyniosła - **47, liczba świadczeń - 254, na kwotę – 83.500,00 zł**

Zasiłek okresowy przyznawany był w szczególności ze względu na :

- bezrobocie - **36 osób - 219 świadczeń - na kwotę – 71.577,00 zł**
- długotrwała choroba - **11 osoba - 26 świadczenia – 9.223,00 zł**
- możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego - **1 osoby - 3 świadczeń - 798,00 zł**
- inne przyczyny – **3 osoby – 6 świadczeń – 1.902,00 zł**

3. Zasiłek celowy

W 2017 r. na zasiłki celowe wydano **137** decyzji administracyjnych na kwotę **70.740,00 zł**

Zasiłek celowy przyznawano i wypłacano w szczególności na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka .

Pomoc finansowa przyznana została :

- na zakup żywności, ,
- na zakup opału
- na zakup odzieży i obuwia dla dzieci,
- na zakup lekarstw i pokrycie kosztów związanych z dojazdem na rehabilitację
- na zakup artykułów szkolnych

4. Pomoc rzeczowa

W ramach pomocy rzeczowej udzielono wsparcia .

Pomoc ta polegała w szczególności na :

- zakupie opału na zimę
- zakupie artykułów żywnościowych
- zakupie lekarstw

5. Bezzwrotny specjalny zasiłek celowy

Bezzwrotny specjalny zasiłek celowy przyznano dla **23** osób na kwotę **6.392,00 zł**

Poniższa tabela przedstawia pomoc finansową GOPS na zasiłki stałe, celowe i okresowe

Tabela Nr 1

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
Zasiłek stały	257.618,00 zł	484
Zasiłek okresowy	83.500,00 zł	254
Zasiłek celowy	70.740,00 zł	137

Dane- kwota świadczeń pochodzi z programu SAC,

Dane – ilość świadczeń pochodzi z programu SAC

6. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składka zdrowotna opłacana za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre **świadczenia rodzinne** wypłacona została na kwotę **-12.767,00 zł. - za 11 osób łącznie 134 świadczeń.**

W 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do ZUS odprowadził składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłkobiorców pobierających :

- **zasiłek stały na kwotę - 20.224,00 zł - za 41 osób, łącznie - 399 świadczeń**

Składka do ZUS na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzana była od osób uprawnionych pobierających w/w świadczenie, w przypadku gdy świadczeniobiorca nie ma możliwości być ubezpieczonym z mocy ustawy w jednostkach ubezpieczenia zdrowotnego.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne była odprowadzana w wielkości 9 % comiesięcznie od kwoty wypłacanego świadczenia.

Rozdział IV

Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Jako zadanie własne z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowano pomoc w postaci bezpłatnego dożywiania. Nasza gmina po raz kolejny włączyła się do realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”. Na ten cel w 2017 roku otrzymaliśmy od Wojewody Dolnośląskiego dotację w wysokości **40.040,00 zł.**

Celem programu jest :

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym ze szczególnym

uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,

- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia,
- upowszechnianie zdrowego stylu życia,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach
- rozwój w gminach bazy żywnościowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

W ramach Programu są realizowane działania dotyczące w szczególności:

zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- a) dzieciom do 7 roku życia,
- b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.2017r.,poz.1769 z późn.zm.), w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych;

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W prowadzonej pracy socjalnej szczególny nacisk położony został na kwestię żywienia dzieci w szkołach, co gwarantuje przynajmniej jeden gorący posiłek dziennie dzieciom które często nie mogą liczyć na niego w domu rodzinnym. Pracownicy socjalni z własnej inicjatywy dokonywali rozeznania w rodzinach, w których istniało podejrzenie iż mogą cechować się bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, by pomimo braku zainteresowania ze strony rodziców zapewnić dzieciom ciepły posiłek w szkole. Realizacja programu pozwoliła na ograniczenie zjawiska niedożywienia wśród dzieci i młodzieży, osób starszych, chorych i niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin ubogich nie objętych obowiązkiem szkolnym.

W ramach programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowane w 2017 roku działania dotyczyły w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania.

Bezpłatnym dożywianiem objęto ogółem 38 uczniów - 3.717 posiłków w szkołach .

Ponadto świadczenie rzeczowe w formie artykułów żywnościowych przyznano w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach tej formy pomocy w/w osobom przyznano dla **73 rodzin, na kwotę 35.257,00 zł.**

Zadanie powyższe realizowane było zarówno ze **środków własnych** jak i **dotacji celowej** budżetu państwa, w tym:

- **środki własne** gminy stanowiły kwotę – **21.240,00 zł.**

- środki pochodzące z **dotacji** stanowiły kwotę – **14.017, 00 zł .**

Całkowity koszt realizowanego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w2017. (posiłek, zakup żywności) wyniósł– 66.851,00 zł z tego:

- **środki własne** - **26.811,00 zł**

- **z dotacji celowej** - **40.040,00 zł**

Udział środków własnych realizowanego zadania „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania „ wyniósł 40 % , natomiast budżetu państwa 60 %.

By zminimalizować koszty programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przy współpracy z Panią Wójt zostało wystosowane pismo do Wojewody Dolnośląskiego o zmniejszenie wkładu własnego z 40 % do 30 % .

Wniosek nie został pozytywnie rozpatrzony.

Dożywianiem objęto dzieci i młodzież z terenu gminy Udanin w następujących szkołach :

- 1.Zespół Szkolno-Przedszkolny w Udaninie
- 2.Gimnazjum w Ujeździe Górnym
3. Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wrocławiu
4. Młodzieżowy Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wrocławiu
5. Gimnazjum w Wądroże Wielkie

Rozdział V

Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 16 zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu .

Dom Pomocy Społecznej jest instytucją świadczącą na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb.

Do skorzystania z prawa pobytu w DPS konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej. W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, przysługuje prawo skierowania a następnie umieszczenia w DPS.

W 2017r. z terenu naszej gminy przebywało 14osób w Domu Pomocy Społecznej .

Ogólny koszt utrzymania -318.888,00zł.

Rozdział VI

Praca socjalna

W myśl art.119, ust.1 pkt.1 jednym z głównych zadań pracowników socjalnych w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do ośrodka. Obecnie każdy dzień przynosi nowe wyzwanie, ciągle wzrasta liczba osób i rodzin, które na swej drodze napotykają różnorodne problemy. Rozwiązanie problemów tej grupy osób wymaga dużego zaangażowania, fachowości

i współdziałania z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, oraz stałego kontaktu z ich rodzinami.

W związku z powyższym, tutejszy ośrodek pomocy w 2017 roku poza przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków pieniężnych oraz pomocy rzeczowej udzielał szeroko rozumianej pomocy w postaci pracy socjalnej, zmierzającej do poprawienia sytuacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do ośrodka pomocy. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób i rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego. Celem pracy socjalnej w wymiarze jednostkowym jest doprowadzenie, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału osób, których dotyczy, do osiągnięcia stanu, w którym osoby te na miarę własnych możliwości będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. Obejmuje ona pracę grupową, społeczno-pedagogiczną, opiekę nad rodziną i jej terapię jak i działania zmierzające do tego, aby pomóc ludziom w uzyskaniu zabezpieczenia i dostępu do zasobów w społeczeństwie. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych do egzystencji godnej człowieka. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych, osobistych problemów. Praca socjalna w szczególności obejmowała grupę osób starszych, niezaradnych życiowo, dotkniętych problemem alkoholowym, rodzin wielodzietnych, osób bezrobotnych itp.

Polegała ona w dużym stopniu na współpracy pracowników socjalnych z różnymi instytucjami takimi jak Urząd Gminy w Udaninie, Praktyka Lekarza Rodzinnego w Udaninie i Ujeździe Górnym, Komisariat Policji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, GOPS- y, MOPS -y, Sąd Rejonowy w Jaworze i Środzie Śląskiej, Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Śląskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej, zakłady pracy, szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Udaninie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Pierśnie, Domy Pomocy Społecznej,

Głównym celem nawiązania kontaktów oraz współpracy było rozwiązanie indywidualnego problemu osoby lub rodziny, która we własnym zakresie nie była w stanie rozwiązać danej sprawy. Celem kontaktów z Powiatowym Urzędem Pracy było usamodzielnienie bezrobotnego w postaci uzyskania zatrudnienia i zarobkowania na utrzymanie rodziny, mobilizowanie do aktywnego poszukiwania pracy, pozyskiwanie aktualnych ofert z urzędu pracy, wyszukiwanie przez pracowników ośrodka ofert pracy i ich uaktualniania. W ramach współpracy z Urzędem Gminy w Udanie skierowano osoby do prac społecznie użytecznych. Utrzymywano stały kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej, z którym wspólnie rozwiązywano problem nagłego przypadku umieszczenia danej osoby w Domu Pomocy Społecznej. W zakresie pracy socjalnej na rzecz osób niepełnosprawnych, zadaniem pracownika socjalnego była stała współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Środzie Śląskiej do którego pokierowano osoby na komisję celem ustalenia stopnia niepełnosprawności, wyszukanie placówek w których osoby niepełnosprawne uczą się pokonywać nie tylko bariery wynikające ze stanu zdrowia, lecz również dotyczące kontaktów interpersonalnych, opracowanie planu działania mającego na celu wyczerpanie wszystkich możliwości, które pozwolą osobie niepełnosprawnej funkcjonować aktywnie. W ten sposób również odciążano członków rodziny, którzy na co dzień zmagają się z niepełnosprawnością bliskiej osoby. Pracownicy socjalni udzielali informacji o placówkach zapewniających rehabilitację, sprzęt rehabilitacyjny, a także udzielali informacji na temat uprawnień wynikających z tytułu niepełnosprawności, dotyczących różnego rodzaju ulg, zwolnień itp.

Ośrodek pomocy także współpracował z firmami oferującymi sprzęt rehabilitacyjny, pomagał w jego załatwieniu, oraz świadczył pomoc w zakresie dofinansowania z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, w sprawach dotyczących turnusów rehabilitacyjnych, dopłat do wniosków, uprawnień, możliwości otrzymania dopłat do sprzętu rehabilitacyjnego. Współpraca z Kuratorem Sądowym polegała na bezpośrednich, osobistych kontaktach w sprawie rodziców i dzieci z rodzin, które miały zasądzony nadzór kuratora. Kontakt pracownika z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Środzie Śląskiej dotyczył wielokrotnie możliwości uzyskania przez daną osobę świadczenia emerytalno-rentowego, spłaty zadłużenia, przekazania gospodarstwa rolnego, zwolnień lekarskich, renty rodzinnej po zmarłym rodzicu, umorzenia odsetek za nieopłaconą, obowiązującą składkę na

powszechne ubezpieczenie zdrowotne i społeczne. Pracownicy utrzymywali stały kontakt z Praktyką Lekarza Rodzinnego w Udaninie i Ujeździe Górnym. Współpraca z pielęgniarką środowiskową polegała na wzajemnym przekazywaniu informacji o osobach lub rodzinach, które wymagają wsparcia ze strony ośrodka pomocy lub pomocy medycznej, interwencji dotyczącej leczenia. Bezpośrednio utrzymywano kontakt ze szkołami, w których prowadzone jest dożywanie dzieci. Ze szkół pobierano informacje o uczniach, którym rodzice nie są w stanie zapewnić posiłku, by objąć ich pomocą oraz w sprawach dotyczących przemocy w stosunku do dzieci oraz innych niepokojących sygnałów, które mają negatywny wpływ na rozwój dziecka. Informacje te przekazywane są odpowiednim władzom celem zajęcia stanowiska w sprawie.

Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Bezpośredni kontakt z w/w komisją polegał na kierowaniu osób, które najprawdopodobniej miały problem z nadmiernym pićm alkoholu, objęciem w/w osób i rodzin działaniem profilaktycznym. Osoby z problemem alkoholowym motywowano również do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.

Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że każdy pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian.

Rozdział VII

Świadczenia rodzinne

Od dnia 1 maja 2004 r. świadczenia rodzinne są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez Gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje to zadanie od 01 kwietnia 2007 roku.

Prawo do świadczeń rodzinnych określone jest ustawą z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 z późniejszymi zmianami),

postępowanie w sprawie przyznania świadczenia oraz dokumenty wymagane do ich przyznania - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466 z późn. zm.) , natomiast kryterium dochodowe oraz wysokość świadczeń rodzinnych zostały zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się, stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokość świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1238).

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Zgodnie art. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne;
3. Zapomoga wypłacana przez gminy na podstawie art. 22 a ;
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń w 2017 roku.

Ogólnie w 2017 roku wypłacono zasiłki rodzinne wraz z przysługującymi dodatkami na kwotę 591.074,00 zł - łącznie 4.618 świadczeń

1. Zasiłek rodzinny na kwotę - 359.379,00 zł , łącznie 3061 świadczeń

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka .

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje :

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka
- opiekunowi faktycznemu dziecka
- osobie uczącej się

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko (art.6):

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się, tj. osobie pełnoletniej nie pozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów, nie tylko gdy uczą się w szkole, ale również w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (art.6.ust.1a).

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługuje uprawnionym osobom, jeżeli przeciętny dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł netto, natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty - 764 zł netto.

Od dnia 1 listopada 2015 r. wraz z nowym okresem zasiłkowym, przeciętny dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się wynosi- 674 zł netto, natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty- 764 zł.

W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczeń rodzinnych.

2. Dodatki do zasiłku rodzinnego na kwotę

- 186.695,00 , łącznie 1512 świadczeń

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu :

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- dodatek z tytułu rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

a) dodatek z tytułu urodzenia dziecka (art. 9)

na kwotę 15.000,00 zł , łącznie 15 świadczeń,

dodatek ten przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka

Wyplaca się go uprawnionym osobom do ukończenia przez dziecko 1. roku życia,

Jest świadczeniem jednorazowym, wypłacanym w wysokości 1000 zł .

b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

(art.10) na kwotę 19.648,00 zł - łącznie 52 świadczeń,

dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dużej jednak niż

- 24 miesiące kalendarzowych
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie.

c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (art.11a)

na kwotę 35.648,00 zł , łącznie 176 świadczeń ,

dodatek przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, matce lub ojcu , opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznan, powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Dodatek przysługuje w wysokości 185 zł na dziecko natomiast jeśli dziecko ma orzeczoną niepełnosprawność, dodatek przysługuje w wysokości 265 zł na dziecko, nie więcej jednak niż 370 zł na wszystkie dzieci.

d) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (art.13)

na kwotę 18.450,00 zł – łącznie 171 świadczeń ,

przysługuje matce albo ojcu , opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku :

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia;
- 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

e) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (art.14)

na kwotę 17.700,00 zł , łącznie 177 świadczeń ,

przysługuje matce lub ojcu , opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, które są przyznawane na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem przez dziecko nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100 zł na dziecko

f) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

(art.15)

na kwotę 25.339,00 zł , łącznie 343 świadczeń,

przysługuje matce albo ojcu dziecka , opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osoby uczącej się

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły :

Miesięczna wysokość dodatku na dziecko zamieszkujące w miejscowości, w której znajduje się szkoła, wynosiła – 113 zł oraz na dziecko dojeżdżające z miejscowości zamieszkania do miejscowości , w której znajduje się szkoła – 69 zł.

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

g) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (art.12a)

na kwotę 54.910, 00 zł , łącznie 578 świadczeń,

dodatek ten przysługuje matce lub ojcu , opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka w wysokości miesięcznej - 95 zł na trzecie i każde następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego .

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

(art.15b) **na kwotę 45.000,00 zł , łącznie 45 świadczeń ,**

Jednorazowa zapomoga przysługuje ojcu lub matce, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka niezależnie od wysokości dochodów. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1000 zł na jedno dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wypłat świadczeń rodzinnych .

Tabela Nr 2

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
Zasilek rodzinny	359.379,00 zł	3061
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	15.000,00 zł	15
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	19.648,00 zł	52
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	35.648,00 zł	176
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	18.450,00 zł	171
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	17.700,00 zł	177
dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	25.339,00 zł	343
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	54.910,00 zł	578
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	45.000,00 zł	45

Dane zawarte w tabeli pochodzą z programu Sygnity SR.

Rozdział VIII

Świadczenia opiekuńcze

W roku 2017 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie zostały wypłacane świadczenia opiekuńcze w następującej formie finansowej :

1. Zasiłek pielęgnacyjny (art. 16) –

na kwotę 266.526,00 zł, w tym 1742 świadczeń

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje :

- niepełnosprawnemu dziecku
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- osobie, która ukończyła 75 lat

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje bez względu na wysokość dochodu na członka rodziny lub osoby.

Kwota zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 153 zł.

2. Świadczenie pielęgnacyjne (art.17)

na kwotę 405.005,00 zł , - 289 świadczeń

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności

3. Zasiłek dla opiekuna z dnia 4 kwietnia 2014r.(Dz. U.2014r.poz.567)

kwota **79.292,00zł.** ilość świadczeń **154.**

Zasiłek dla opiekuna dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności wynosi **520,00 zł.** netto wraz z ustawowymi odsetkami za czas niepobierania świadczenia.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Uprawnienie do pobierania zasiłku dla opiekuna będzie jednak weryfikowane co pół roku. W tym celu przeprowadzany będzie wywiad środowiskowy. Wywiad ten będzie także przeprowadzany wówczas, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

4. Specjalny zasiłek opiekuńczy (tekst jednolity Dz.U. z 2017r. poz. 1952 z późn.zm.)

kwotę **39.693,00zł.** ilość świadczeń **77.**

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli zrezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje , jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764,00zł.** Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie **520,00 zł.**

Rozdział IX

Fundusz alimentacyjny

Uważając, że dostarczanie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, w pierwszej kolejności obowiązkiem wskazanym w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym członków ich rodziny, konstytucyjna zasada pomocniczości nakłada na państwo obowiązek wspierania tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji, wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów należy łączyć z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji .

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017r. , poz. 489 z późniejszymi zm)

Ustawa określa :

- 1) zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji,
- 2) warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zwanych dalej „ świadczeniami z funduszu alimentacyjnego „,
- 3) zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- 4) zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- 5) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Fundusz alimentacyjny nie stanowi funduszu, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1) obywatelom polskim

2) cudzoziemcom :

- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczypospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością , o której mowa w art.53 ust.1, pkt.13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694 z późn. zm.)

3) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725 zł**.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu w/w ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił z funduszu alimentacyjnego - **387 świadczeń na kwotę 148.100, 00 zł** .

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udanie realizując ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych :

- wzywa na wywiad dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego,
- przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, pochodzących z wywiadu oraz oświadczenia majątkowego,
- zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy
- informuje właściwy Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- składa wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego,
- kieruje wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu,
- przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust.1, pkt 1 i 2,
- wydaje decyzje w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wystawia upomnienia i tytuły wykonawcze, które są przekazywane do właściwych urzędów skarbowych.

Nadmienia się iż organem prowadzącym postępowanie egzekucyjne są komornicy sądowi, którzy są zobowiązani odrębną ustawą do prowadzenia postępowań egzekucyjnych, a GOPS w Udanie może działać tylko w ramach swoich kompetencji przewidzianych w ustawie.

Rozdział X

Dodatki mieszkaniowe

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych(tekst jednolity Dz. U. 2017 poz.180 z późn. zm.) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- *najemcom oraz podnajemcą lokali mieszkaniowych;
- *osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- *osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- *innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszących wydatki związane z jego zajmowaniem;
- *osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego , oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny;

Dodatek mieszkaniowy przysługuje , jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Idea dodatków mieszkaniowych sprowadza się do pokrycia ze środków publicznych części ponoszonych dodatków mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest więc świadczeniem publicznoprawnym, przysługującym osobie spełniającej określone prawem warunki, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatek mieszkaniowy jest szczególnym świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez Ośrodek na rzecz wskazanych w ustawie osób o niskich dochodach, którym przysługuje tytuł prawny do lokalu w celu umożliwienia im zapłaty czynszu oraz pokrycia innych obciążających je wydatków za zajmowany lokal mieszkalny. Tak więc prawo do lokalu jest uzależnione od :

- wysokości dochodu w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego;
- wydatków ponoszonych przez to gospodarstwo na mieszkanie;

Niskie dochody to podstawowy warunek uzyskania dodatku mieszkaniowego .Jednak ważna jest również wielkość powierzchni użytkowej (określonej powierzchni lokalu), którą dysponuje osoba, rodzina ubiegająca się o wsparcie . Ustawa o dodatkach mieszkaniowych ściśle określa kryteria powierzchni użytkowej lokalu, jaka uprawnia do otrzymania pomocy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 27.12.2001r. w sprawie sposobu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz.U.Nr.156 poz.1828)przeprowadza się wywiad dla każdego nowego wnioskodawcy ubiegającego się o w/w świadczenie.

Ilość wypłaconych świadczeń i ich wysokość:

- 1.Spółdzielnie mieszkaniowe 106 świadczeń na kwotę **30.332,00zł**
- 2.Zasoby komunalne 17 świadczeń na kwotę **3.555,00zł.**
- 3.Wspólnota mieszkaniowa 2 świadczeń na kwotę **201,00zł.**

Ogółem wypłacono w 2017r. - 125 dodatków mieszkaniowych na kwotę 34.088,00zł.

Rozdział XI

Prace społecznie-użyteczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie, w 2017 roku po raz kolejny był organizatorem prac społeczno-użytecznych. Porozumienie Nr 4/2017 w tej sprawie zostało podpisane w dniu 02.02.2017 pomiędzy Starostą Średzkim a Wójtem Gminy Udanin. Zgodnie z jego zapisami na przełomie miesiąca luty 2017 - listopad 2017 do udziału w pracach społecznie -użytecznych skierowano 2 osoby w wymiarze 40 godzin miesięcznie.

Ogólny koszt prac społeczno-użytecznych wyniósł 4.131,00 złotych ustawy o promocji zatrudnienia Środki Powiatowego Urzędu Pracy stanowiły kwotę - 2.478,60 złotych.

Środki własne stanowiły kwotę - 1.652,40 złotych. Prace społecznie- użyteczne były wykonywane na terenie gminy Udanin polegające między innymi na sprzątanii biur w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, oraz pomoc przy osobie niepełnosprawnej w miejscowości Lusina. Dzięki udziałowi w pracach społeczno-użytecznych bezrobotni zwiększyli motywację do podjęcia pracy, uzyskali własne źródło dochodu, podnieśli swą samoocenę. Udział w w/w pracach pomógł im w wytworzeniu systematyczności i odpowiedzialności. Dużym zaangażowaniem wykazali się pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka których zadaniem było skompletowanie dokumentów niezbędnych do skierowania osób sporządzenie i prowadzenie list obecności oraz naliczenie i wypłacenie wynagrodzenia za wykonywaną pracę .

Prace społecznie-użyteczne mogą być organizowane przez gminę w:

- jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej tj. ośrodkach pomocy społecznej, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, ośrodkach wsparcia interwencji kryzysowej, w powiatowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub innych jednostkach utworzonych przez gminę na podstawie art.. 111 ustawy o pomocy społecznej w celu realizacji zadań pomocy społecznej,
- organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej,
- organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej na zlecenie lub w ramach działań statutowych.

Rozdział XII

Wypoczynek letni

W 2017r. były organizowane kolonie dla dzieci z rodzin najuboższych do miejscowości Pustkowo w okresie od 02 sierpień 2017 do 15 sierpień 2017 skorzystało z niej ośmioro dzieci.

Rozdział XIII

Stypendia dla uczniów

W miesiącu czerwcu i grudniu 2017 r. zostały wypłacone stypendia dla **79** uczniów na kwotę **59.774,00zł.**

Na ten cel wydatkowano środki własne gminy - **13.782,00zł,**
dotacja od Wojewody - **45.992,00 zł.**

Pomoc była udzielona na wniosek rodziców dziecka lub samego dziecka pełnoletniego z przeznaczeniem na zakup artykułów szkolnych, odzieży szkolnej .Wymienione osoby spełniały kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

Rozdział XIV

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie realizując zapisy Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.),

realizuje zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie – jest to zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Cele szczegółowe zawarte w programie to :

- zapewnienie różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom doświadczającym przemocy w zależności od sytuacji i potrzeb,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz form terapii dla osób doświadczających przemocy,
- podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie ,
- stworzenie lokalnej koalicji na rzecz systemowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie skierowany jest przede wszystkim do :

- ofiar przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie ,
- przedstawicieli władz lokalnych,
- przedstawicieli instytucji służb pracujących z potencjalnymi ofiarami przemocy (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci.

Aby przeciwdziałać i zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie GOPS w Udaniu współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Udaniu. Gmina realizując zadanie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej pozostaje w ścisłej współpracy z terapeutą Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego który jest czynny dwa razy w miesiącu w pierwszą środę godzinach od 09.00 do 13,00 i trzecią środę od godziny 14.00-18.00

gdzie po porady mogą zgłosić się nie tylko osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu ale także członkowie ich rodzin. Porady obejmowały motywowanie do podjęcia leczenia przez osoby pozostające w rodzinie alkoholika, korzystanie z terapii współzależnych, osoby pijące alkohol ryzykownie i szkodliwie, motywowano do zmiany szkodliwego wzoru picia, rozpoznawano zjawisko przemocy w rodzinie.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz.1493) nałożyła na gminy obowiązek powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W gminie Udanin funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oparty na współdziałaniu wielu podmiotów, w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służb kuratorskich, szkół, placówek leczenia odwykowego i psychiatrycznego.

W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie potrzebującym kompleksowej pomocy.

W roku 2011 Zarządzeniem Wójta Gminy Udanin Nr 53/2011 z dnia 27 lipca 2011r. powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W skład Zespołu wchodzi Kierownik i pracownicy socjalni tutejszego ośrodka pomocy, przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarka środowiskowa , pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, pedagog Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Udaninie i Gimnazjum w Ujeździe Górnym, Kurator Sądu Rejonowego w Jaworze oraz dzielnicowy policji .

Głównym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest ochrona osób doznających przemocy w rodzinie, w tym inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc poprzez usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, a w szczególności przemocy w rodzinie .

Zespół Interdyscyplinarny integruje i koordynuje działania podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez :

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałaniu temu zjawisku ,

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach osobom i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- Adresatami działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny są przede wszystkim :
- rodziny, w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka,
 - rodziny, w których dzieci są zaniedbywane (niedożywienie, brak opieki lekarskiej, brak realizacji obowiązku szkolnego itp.)
 - rodziny, w których nadużywa się alkoholu lub używa się niedozwolonych środków odurzających,
 - rodziny, w których występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem (dziećmi), pojawiają się zaburzenia zachowania dzieci na tle takich konfliktów, ucieczki z domów itp.
 - rodziny, w których rodzice (opiekunowie) są umysłowo, emocjonalnie, lub fizycznie upośledzeni,
 - rodziny, w których matka lub ojciec zostali osadzeni w więzieniu,
 - rodziny zastępcze i adopcyjne, które przeżywają problemy związane z wychowywaniem powierzonych dzieci,
 - rodziny, w których przynajmniej jedno z rodziców jest nieletnie,
 - osoby samotne, wymagające objęcia pomocą,

Uruchomienie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego może nastąpić w wyniku reakcji na:

- prośbę rodziców lub innych dorosłych członków rodziny,
- prośbę dziecka,
- informacje uzyskane od członków społeczności lokalnej,
- informacje uzyskane z placówek oświatowych,
- informacje od innych służb np. (urzędu pracy, pomocy społecznej, policji, Kościoła, służb medycznych, organizacji pozarządowych).

W 2017 r. wpłynęło 6 „ Niebieskie Karty”, założone przez Komendę Powiatową w Środzie Śląskiej oraz Posterunek Policji w Kostomłotach .

W roku sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny odbył 6 spotkań, natomiast spotkania grup roboczych odbył 22. Celem pracy z rodziną było podejmowanie działań w stosunku do rodziny i jej członków w której występuje zjawisko przemocy.

Na podstawie § 18 ust.1 i 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska karta „ oraz wzorów formularzy „Niebieska karta „ Zespół Interdyscyplinarny może podjąć decyzję o zakończeniu procedury.

W 2017 r. nie podjęto decyzji o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, działania grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego przeniesiono na 2018 rok - 6 „NK”.

Rozdział XV

Zarządzanie i kadra ośrodka

Zadania ośrodka realizowane są w ramach struktury organizacyjnej, na którą składają się :

- Kierownik,
- trzech pracowników socjalnych,
- Główny księgowy
- pracownik do obsługi świadczeń rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego,
- asystent rodziny
- opiekunka osoby starszej
- psycholog

Zgodnie ze wskazaniem zawartym w ustawie o pomocy społecznej (art. 110 ust.11) ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. Gmina Udamin na dzień 31 grudnia 2017 r. liczyła 5221 mieszkańców, na jednego pracownika socjalnego przypadało średnio 1740 mieszkańców.

Teren gminy Udanin w 2017 r. podzielony był na 3 rejony, za pracę w których są odpowiedzialni pracownicy socjalni.

Do zadań i kompetencji Kierownika należy w szczególności:

- 1) zapewnienie sprawnego funkcjonowania Ośrodka,
- 2) sprawowanie nadzoru nad organizacją pracy i realizacją zadań powierzonych Ośrodkowi,
- 3) reprezentowanie Ośrodka wobec organów administracji, instytucji i osób trzecich,
- 4) wykonywanie uprawnień pracodawcy wobec pracowników Ośrodka,
- 5) prowadzenie spraw pracowniczych, dokumentacji osobowej pracowników Ośrodka oraz dokumentacji czasu pracy – urlopy, delegacje, zwolnienia, godziny nadliczbowe i inne wynikające z prawa pracy,
- 6) prowadzenie spraw związanych ze szkoleniem, doskonaleniem i przygotowaniem zawodowym oraz stażem organizowanym ze środków Funduszu Pracy pracowników Ośrodka,
- 7) realizowanie zadań w zakresie profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników, w tym przygotowywanie skierowań pracowników na odpowiednie badania lekarskie,
- 8) informowanie pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony przed zagrożeniami,
- 9) prowadzenie spraw związanych z przydzielaniem pracownikom Ośrodka środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży i obuwia roboczego,
- 10) zarządzanie powierzoną częścią majątku gminnego,
- 11) nadzór nad prowadzoną w Ośrodku gospodarką finansową,
- 12) składanie w imieniu Ośrodka oświadczeń woli w zakresie praw i zobowiązań majątkowych,
- 13) Kierownik wykonuje zadania w ramach upoważnień, pełnomocnictwa ogólnego oraz pełnomocnictw szczególnych do spraw:
 - a) prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych, w indywidualnych sprawach z zakresu działania Ośrodka, należących do właściwości gminy,

- b) prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych, w sprawach o ustalenie uprawnień, przyznawanie i wypłacanie zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- 14) wytaczanie na rzecz obywateli powództw o roszczenia alimentacyjne,
- 15) zawieranie umów z małżonkiem, zstępnymi lub wstępnymi w sprawie wysokości świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie pomocy,
- 16) programowanie i właściwa realizacja polityki kadrowej, szkoleniowej i socjalno -bytowej,
- 17) zatwierdzanie bilansu potrzeb/ocena zasobów pomocy społecznej, wynikających z zadań statutowych realizowanych przez Ośrodek,
- 18) składanie Radzie corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawienie potrzeb w tym zakresie,
- 19) koordynowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 20) koordynowanie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej,
- 21) koordynowanie realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- 22) dokonywanie kontroli Ośrodka i oceny pracowników,
- 23) przyjmowanie klientów Ośrodka

Do zadań Głównego Księgowego należy w szczególności:

- 1) praca w zakresie całokształtu zadań związanych z obsługą finansowo - księgową Ośrodka,
- 2) opracowywanie i nadzór nad sporządzaniem rocznych planów finansowych,
- 3) bieżąca realizacja budżetu Ośrodka i przestrzeganiem dyscypliny budżetowej,
- 4) nadzorowanie funkcjonowania kasy Ośrodka,
- 5) opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących polityki rachunkowości,
- 6) sporządzanie sprawozdań finansowych, analiz i bilansów,
- 7) innych zadań z zakresu obsługi finansowo-księgowej Ośrodka.

Pracownicy socjalni

Zgodnie z art. 116 ustawy o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna;
- 3) do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:
 - a) pedagogika,
 - b) pedagogika specjalna,
 - c) politologia.
 - d) polityka społeczna,
 - e) psychologia,
 - f) socjologia,

Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
- 8) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin;

9) współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.

Przy wykonywaniu zadań pracownik socjalny jest obowiązany:

- 1) kierować się zasadami etyki zawodowej;
- 2) kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i praw tych osób do samostanowienia;
- 3) przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę;
- 4) udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 5) zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny;
- 6) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie

Poza ustawowymi zadaniami pracownicy wykonują dodatkowe zadania wynikające z zakresu ich czynności i odpowiedzialności :

- wprowadzanie do systemu informatycznego programu : HELIOS, PŁATNIK świadczeniobiorców oraz wykonywanie sprawozdań w systemie informatycznym,
- prowadzenie operacji kasowych poprzez przyjmowanie i odprowadzanie wpłat gotówkowych,
- podejmowanie czekiem gotówki w banku,
- dokonywanie wypłat z rachunków,
- sporządzanie raportów kasowych,
- prowadzenie gospodarki drukami ścisłego zarachowania, ich zamawianie i ewidencjonowanie,
- prowadzenie prac związanych z pracami społecznie-użytecznymi , ewidencjonowanie , kompletowanie dokumentów, sporządzanie listy wypłat , kontakt z instytucjami w tym zakresie,
- sporządzanie listy wypłat świadczeń,
- przyjmowanie i ewidencjonowanie korespondencji papierowej oraz informatycznej wchodzącej i wpływającej do tutejszego ośrodka pomocy
- rejestrowanie i wyrejestrowywanie z ZUS pracowników ośrodka pomocy oraz uprawnionych świadczeniobiorców,
- sporządzanie listy wypłat świadczeń oraz organizowanie pomocy rzeczowej,

- zastępstwo pracowników socjalnych w razie ich nieobecności spowodowanej chorobą lub urlopem.

Zakres zadań Inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego obejmuje :

- przyjmowanie i ewidencjonowanie oraz innych dokumentów dotyczących świadczeń rodzinnych , funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej,
- kompletowanie i prowadzenie dokumentacji wymaganej do przyznania lub odmowy świadczeń rodzinnych,
- kompletowanie i prowadzenie dokumentacji wymaganej do przyznania lub odmowy świadczeń funduszu alimentacyjnego oraz spraw związanych z funduszem alimentacyjnym i zaliczką alimentacyjną,
- współpraca z niezbędnymi instytucjami w sprawie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej,
- wprowadzanie do systemu informatycznego świadczeniobiorców pobierających świadczenia rodzinne oraz funduszu alimentacyjnego,
- sporządzanie comiesięcznych list do wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ubezpieczenia społecznego oraz zdrowotnego
- wykonywanie zadań przewidzianych w przepisach dotyczących świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, oraz zaliczki alimentacyjnej,
- sporządzanie obowiązujących sprawozdań z zakresu wykonywanych świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, ubezpieczenia społecznego oraz zdrowotnego w wersji papierowej i elektronicznej,
- sporządzanie analizy potrzeb na środki finansowe niezbędne do wypłaty świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (w ciągu roku i na kolejny rok),
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych wraz ze zgłaszaniem do KRD przewidzianym w przepisie prawa,
- przyjmowanie , wysyłanie i ewidencjonowanie korespondencji papierowej oraz informatycznej wychodzącej i wpływającej do tutejszego ośrodka pomocy,

Rozdział XVI

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/Dz. U. Nr 149 poz.887/spoczywa między innymi na jednostkach samorządu terytorialnego.

Ustawa ta nakłada na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, określa ona :

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego,

Pomoc realizowana jest poprzez działania asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowywaniem małoletnich dzieci.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy z wnioskiem o przyznanie asystenta rodziny. Przy zlecaniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania.

Asystent rodziny ma za zadanie ułatwić rodzinom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczęią zastępczą, rolą asystenta rodziny są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub innej placówce

Zgodnie z art.191 ust. 8 i 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim 30% w trzecim i następnym 50%.

Zgodnie z zapisami Ustawy tutejszy ośrodek pokrywał częściowo koszty pobytu dzieci w wyżej wymienionych formach opieki zastępczej w wysokości 30% i 50% kosztu pobytu.

Na ten cel wydatkowano kwotę **30.736,04zł.** zadanie w całości finansowane ze środków własnych gminy.

Rodziny, których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych objęte są działaniami pracownika socjalnego Gminnego Ośrodka Pomocy oraz asystenta rodziny, mające na celu takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekuńczo – wychowawczych w celu umożliwienia powrotu dzieci do środowiska

Działania asystenta rodziny

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości, zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami, w dniu 9 czerwca 2011 r. została uchwalona ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa ta nakłada na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi.

Określa ona :

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej

- pełnoletnich wychowanków,
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego,

Pomoc owa realizowana jest poprzez działania asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowywaniem małoletnich dzieci.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy z wnioskiem o przyznanie asystenta rodziny. Przy zlecaniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania.

Asystent rodziny ma za zadanie ułatwić rodzinom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą, rolą asystenta rodziny są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Realizując zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od dnia 02 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Udanie zatrudniony był asystent rodziny, na podstawie umowy zlecenie.

Wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 5 rodziny.

Środki na wynagrodzenie asystenta rodziny pochodziły ze **środków własnych gminy w kwocie 6.613,78 zł oraz dotacji od Wojewody w kwocie 1.486,22 zł**

Do zadań asystenta rodziny należało w szczególności :

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej , w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu pomocy psychologicznej,
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów z dziećmi,
 - wspieranie aktywności społecznej rodzin,
 - motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
 - udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
 - motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawdziwych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
-
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
 - prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
 - prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
 - dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku , przekazywanie tej oceny podmiotowi,
 - monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
 - sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
 - współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej , właściwymi organizacjami pozarządowymi, oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniu na rzecz dziecka i rodziny,
 - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną,

Rozdział XVII

Pomoc żywnościowa –Program Operacyjny 2014-2020

W m-cu wrzesień 2017r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie podpisał umowę z Bankiem Żywności we Wrocławiu na lata obejmujące Program Operacyjny. Celem programu jest pomoc żywnościowa w postaci paczek dla osób najbardziej potrzebujących z terenu Gminy Udanin, spełniających kryterium dochodowe określone w art.8 ustawy o pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2017r. pozyskał **14.019 ton** żywności na kwotę **72.830,00 zł**

Rozdział XVIII

Świadczenia wychowawcze

Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci Dz.U z 2017 r., poz.1851 ze zm. określa warunki nabywania prawa do świadczenia oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. **Prawo do tego świadczenia ustalone jest na okres od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia 30 września następnego roku.**

- ustala się począwszy od miesiąca w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami do końca okresu, nie wcześniej niż od dnia odpowiednio urodzenia się dziecka objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka,
- jeżeli w okresie trzech miesięcy licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności,
- w przypadku gdy prawo do świadczenia wychowawczego uzależnione jest od niepełnosprawności dziecka prawo do świadczenia wychowawczego ustala się na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczenia

wychowawczego ustala się do ostatniego dnia miesiąca w którym upływa termin ważności orzeczenia nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego,

- w razie utraty dochodu prawo do świadczenia wychowawczego ustala się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu w którym nastąpiła utrata dochodu nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku,

- w przypadku gdy uzyskanie dochodu powoduje utratę prawa do świadczenia wychowawczego świadczenie nie przysługuje od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca w którym dochód został osiągnięty.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka w tym za opiekę nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Z pomocy państwa w wychowaniu dzieci od 01.01.2017r. do 31.12.2017r. skorzystało 300 rodzin, 5.720 świadczeń

- 178 rodzinom ustalono prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko

Poniesione wydatki na świadczenia wychowawcze z budżetu państwa w 2017r. wyniosły:

ogółem: 2.900.657,45

- na wypłatę świadczeń 2.857.095,20

- na obsługę 43.562,25

ROZDZIAŁ XIX

Podsumowanie

Tak jak ze sprawozdań z poprzednich okresów, tak i z tegorocznego wynika, iż w dalszym ciągu niezbędna jest koncentracja działań ośrodka pomocy społecznej we wspieraniu rodzin. Podsumowując powyższe sprawozdanie należy stwierdzić, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaninie poprzez udzielanie wsparcia, okazując szacunek, akceptację, zrozumienie i troskę pomagał mieszkańcom gminy Udanin odzyskać zaufanie we własne możliwości i wiarę w możliwość wyjścia z sytuacji kryzysowej.

Ośrodek na rzecz mieszkańców wykonywał zadania, których celem była dbałość o to, aby:

- dzieci nie były głodne, w tym celu opłacono posiłki w placówkach oświatowych,
- seniorzy mieli godną starość, czy to w domu pomocy społecznej czy w środowisku domowym,
- osoby niepełnosprawne i osoby chore psychiczne nie były marginalizowane przez społeczeństwo,
- umożliwić osobom ubogim i nie ubezpieczonym dostęp do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych
 - w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia oraz leków ratujących im życie,
- udzielić schronienia, zapewnić posiłek oraz niezbędne ubranie osobom tego pozbawionym.

Pracownicy socjalni pracują z ludźmi by rozwinąć ich zdolności, zwiększyć ich możliwości działania. Pracownicy socjalni użyczali podopiecznym swojej energii życiowej, potencjału duchowego, aby wzmocnić siły w trudnych chwilach, usuwać przeszkody zbyt wielkie do pokonania przez jednostkę w przezwyciężaniu trudności i sposobów rozwiązywania problemów. Przeprowadzali indywidualne rozmowy i porady w siedzibie ośrodka pomocy i w miejscu zamieszkania klientów mające na celu znalezienie przyczyn ich trudności i sposobów rozwiązywania. Podopieczni są wolnymi ludźmi, pracownicy socjalni nie uzależniają ich od siebie, nie mogą kierować ich życiem, jednak odpowiadają za ludzi, którzy się do nich zgłaszają. W roku 2018 zamierzamy kontynuować powyższe zadania, monitorując ich rezultaty, podejmować próby rozwiązania pojawiających się nowych problemów społecznych,

wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej dostosowując te rozwiązania do zmian w obszarze polityki społecznej.

ROZDZIAŁ XX

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2018

Integralną częścią niniejszego sprawozdania jest przedłożenie wykazu potrzeb w zakresie działania pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Sporządzenie wykazu potrzeb obejmuje zadania finansowe z budżetu Wojewody i gminy. Został opracowany na podstawie złożonego przez ośrodek pomocy społecznej planu potrzeb środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustaw – Plan jednostkowy dochodów i wydatków budżetowych na rok 2018 w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Udaniu w oparciu o rozeznanie środowiskowe oraz na podstawie danych uzyskanych w wyniku sporządzanych sprawozdań za 2017 r. prowadzi diagnozę występujących zjawisk społecznych. Analiza i ocena tych zjawisk pozwala na określenie zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej. W celu zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb niezbędny jest rozwój istniejących i tworzenie nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Mając powyższe na uwadze przedstawiam poniżej potrzeby w zakresie w pomocy społecznej:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację świadczeń społecznych na poziomie zaplanowanym w Bilansie Potrzeb, aby z powodu braku środków finansowych nie dopuścić do niezrealizowania zadań i form pomocy przewidzianych w ustawach;
2. Zwiększenie infrastruktury w zakresie ilości pomieszczeń biurowych dla pracowników GOPS-u co jest spowodowane większą ilością wykonywanych zadań (min. posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, warsztaty kulinarne, warsztaty prowadzenia umiejętności wychowawczych).

3. Opracowanie i realizacja programów celowych pomocy społecznej :
 - Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie;
 - Program wspierania rodzin i pieczy zastępczej;
4. Podnoszenie poziomu i doskonalenie zawodowe kadry ośrodka oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Uzasadnienie

Przygotowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Udaniu w zakresie pomocy społecznej za rok 2017 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2018 rok wynika z obowiązku ustawowego tj. art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U z 2017r. poz.1769 ze zmianami) zgodnie z którym, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.